

'being not known सिद्धेऽनवगते यस्मात्पुरस्ताद् व्यापृतिनिभितेः। मानादज्ञाततासिद्धौ स्यादन्योन्यसमाश्रयः BrĀraUBhVā.(Sambandha.) 570.

अज्ञातत्व (ajñātata-tva) *n.* 1 the state of being not known विरुद्धौ सदसद्वावौ न स्यातमेकवस्तुनि । ननु तुल्यं विरोधितं ज्ञातज्ञातत्वयोरपि SlokaVār. 5 (15). 34 (647. 12); यद् ज्ञायते तदेव गतिः तदन्यस्याज्ञातत्वात् गतित्वानुपपत्तेः LalitāTriBh. 330. 11 (on 44); (ज्ञातत्वं) तदव्याध्यवोपाधिकं चाज्ञातत्वं नाम Sarka. 119. 7; (प्रमाणप्रवृत्तेः) ऊर्ध्वं चेदज्ञातत्वं स्यात्, अज्ञातत्वमेव मानात्यात्र तु ज्ञातत्वम् IṣṭaSi. 196. 23; 204. 21; अज्ञातत्वापमाष्टर्थमुपादितस्तिमानिनः। मानानि मानसंबन्धादज्ञातत्वं च नश्यति BrĀraUBhVā. i. 2. 101; (Sambandha.) 686; अज्ञातत्वे यान्तोचाम दोषान् मायावित्वे ब्रह्मणस्तानवेहि Samīkṣeśā. 2. 142 (ii. 90. 13); विषयाश्रयं चेदज्ञानं निर्वर्तते तर्हेकेन ज्ञातस्य घटस्यान्पैरज्ञातत्वं न स्यात् Tattvodyo. 2B. 3; अज्ञातत्वस्य च ज्ञानाभावादुपपत्तेः VedāntKa. 173. 12 (on i. 3. 30); CaturCin. iii(1). 98. 14; एतेन अज्ञातकरणं इन्द्रियं इति प्रस्तुकं अज्ञातत्वस्य दुर्ज्ञातत्वात् TarkSaṁ.(Ā.) 34. 21; 106. 7; अज्ञातत्वं नाम अज्ञानविषयत्वम् VivaPraSaṁ. 23. 17; संनिहितेऽपि धर्मिणि व्यवहितप्रतियोगिज्ञानमन्तरेण भेदस्याज्ञातत्वेनान्यव्यव्यतिरेकाभ्यां कार्यकारणभावावगमात् SarvaDaSaṁ. 5. 23; विषयगतमज्ञातत्वं व्युदिसिरुं साध्यविशेषणानि Nyāyāmr. 298A. 6; प्रमेयत्वेन सकलप्रमेयज्ञाने जातेऽपि विशिष्य सकलपदार्थानामज्ञातत्वेन सार्वव्याभावात् SiddhāMu. 35. 4 (on 65); तत्र विविधं तात्पर्यलिङ्गम् प्रामाण्यशीर्षट्कर्मनिष्ठमज्ञातत्वमाधितत्वं प्रयोजनवत्वं च AdvaiSi. 425. 6; अद्वितीयात्मतत्वं हि प्रथानं फलवत्वादज्ञातत्वाच्च प्रमेयं शास्त्रस्य SiddhāBi. 51. 7; ननु कार्यस्य घटत्वाद्यवस्थाविशेषविशिष्टत्वेन बुद्ध्यभिलापविशेषविषयत्वाज्ञातत्वापत्तिमुपपत्तयात् SivārkMaDi. ii. 24. 5 (on ii. 1. 16); न च प्रलक्षादिविषयस्य वदादेरज्ञातत्वमस्ति SiddhāLeSaṁ. 234. 3; न चाज्ञातत्वमेवाप्राप्तशब्दार्थः VidhiRa. 8 (38. 1); 10 (76. 1); अथिनि मृते तत्पुत्रादिना अज्ञातत्वादनुपन्यस्तेऽर्थे कासौ साक्षी स्यादिति मृतान्तरेऽसाक्षी ViraMi. 500. 24 (on ii. 68. 72); पूर्वमज्ञातत्वेनाकामितत्वान्मयैव पूर्वं कामितम् LaCandr. 8. 18; 80. 22; (इष्टम्) अविहितां विदधाति, विहितां चातिरिश्यतीत्युक्तम्। ज्ञातत्वापमाष्टर्थमुपादितस्तिमानिनः BrĀraUBhVā. i. 2. 101.

अज्ञातत्वक्षति (ajñātata-kṣati) *f.* loss of the state of being not known अज्ञातत्वक्षति कुर्वन्मानं मानत्वमश्चैत् BrĀraUBhVā.(Sambandha.) 989.

अज्ञातत्वज्ञापक (ajñātata-jñāpaka) *adj.* indicative of the state of being not known अर्थस्याज्ञातत्वज्ञापकमपि मानं तद्विषयमेव उत अन्यविषयम् IṣṭaSi. 198. 3.

अज्ञातत्वदोष (ajñātata-dosa) *m.* defect of the state of being not known सवित्रादिदेवताविशेषविज्ञानसद्वावेनाज्ञातत्वदोषः परिहतो भवति MayūMāli. 38. 29 (on i. 3. 7)

अज्ञातत्वधर्म (ajñātata-dharma) *m.* quality of the state of being not known अज्ञानमज्ञातत्वधर्मं स्वविषये संपाद्य तस्य साक्षिणा संबन्धं घटयति VivaPraSaṁ. 20. 21; 20. 10.

अज्ञातत्वनिवेश (ajñātata-niveśa) *m.* inclusion or insertion of the state of being not known अन्यथा स्वरूपेणाज्ञातत्वनिवेशे व्यवहारकालावध्यप्रातीतिकुद्धेः संवादिप्रवृत्तिप्रयोजकप्रमात्वाभावापत्तेः GuruCandr. i. 247. 12.

अज्ञातत्वनिहृति (ajñātata-nihṛuti) *f.* dissimulation of the state of being unknown प्रमाणाच्च न तत्सिद्धिस्तस्य मानविरोधतः। मानैश्चेदविरोधः स्यात्कुतोऽज्ञातत्वनिहृतिः BrĀraUBhVā. iv. 3. 548.

अज्ञातत्वबोधन (ajñātata-bodhana) *n.* conveying or making known the state of being unknown अत्राज्ञातत्वबोधने प्रयोजनाभावेन ... साकल्यार्थकल्पस्यैव ग्राह्यत्वात् VidhiRa. 10 (76. 6)

अज्ञातत्वभाव (ajñātata-bhāva) *m.* existence of the state of being unknown न च संदिग्धस्यैव साध्यत्वम्, अन्यथाज्ञातत्वस्य अज्ञातत्वभावाभ्युपगमात् TarkSaṁ.(Ā.) 94. 21.

अज्ञातत्वरूप (ajñātata-rūpa) *adj.* having the form of the state of being unknown अज्ञातत्वरूपापूर्वतं फलं अवाधितत्वरूपोपपत्तिश्च GuruCandr. i. 313. 20; LaCandr. 374. 35.

अज्ञातत्वविशिष्टघटादि (ajñātata-viśiṣṭa-ghatādi) *adj.* jar etc. qualified by the state of being unknown तेनागमस्य तत्र स्यादज्ञातत्वविशिष्टादौ कारणतादिग्रहेऽनुपयोगः LaCandr. 469. 12.

अज्ञातत्वविशेषित (ajñātata-viśeṣita) *adj.* qualified by the state of being unknown प्रमाणज्ञानोदयात्प्रगज्ञातत्वविशेषितोऽर्थः साक्षिसिद्धोऽनुवादगोचरो

भवति च प्रश्नाईः Vāda. 32. 2.

अज्ञातत्वव्याधात (ajñātata-vyādhāta) *m.* contradiction of the state of being unknown न च सामान्येन ज्ञाने विशेषतो अज्ञातम्। … प्रमितत्वे चाज्ञातत्वव्याधातात् VedāntKa. 173. 26 (on i. 3. 30)

अज्ञातत्वसंरिद्धि (ajñātata-saṁsiddhi) *f.* determination of the state of being unknown यतोऽज्ञातत्वसंसिद्धिर्ज्ञातत्वस्यापि चाज्ञसा। तत एव च मानत्वम् BrĀraUBhVā. i. 4. 287.

अज्ञातत्वसंभव (ajñātata-sambhava) *m.* possibility of being not known or not cognised विदात्मनि अज्ञातत्वसंभवेऽपि कर्मकाण्डे लक्षणस्य अव्याप्तिः (? स) एव प्रागुक्तरीत्या खितम् TarkSaṁ.(Ā.) 106. 10; अज्ञातत्वसंभवेनाज्ञातविषयक्तवसंभवात् LaCandr. 70. 4.

अज्ञातत्वसिद्धि (ajñātata-siddhi) *f.* establishment of unnownness (of something) शुक्तीदमंशावाच्छिद्धिचैतन्यगतमज्ञाने रजताध्यासमुपाद्य तदवभासार्थमतिशयं शुक्तौ करोतीति शुक्तेऽज्ञातत्वसिद्धिः VivaPraSaṁ. 23. 20.

अज्ञातत्वादि (ajñātata-vādī) *adj.* unknownness and others अपि सर्वप्रमाणानामज्ञातत्वादिसिद्धये। नेश्यते इन्यतम् मानम् BrĀraUBhVā. i. 4. 258; iv. 3. 183; अज्ञातत्वादिरूपेण चिद्विद्यत्वं तु चित्यपि Nyāyāmr. 68B. 5; AdvaiSi. 488. 1.

अज्ञातत्वादित्रय (ajñātata-vādī-traya) *n.* triad of features of unnownness and others (i. e. unsublatedness and purposefulness) अज्ञातत्वादित्रयविशिष्यत्रमापकत्वरूपं तात्पर्यम् GuruCandr. i. 456. 10.

अज्ञातत्वापनुद् (ajñātata-vāpanud) *adj.* remover of unnownness or the state of being unknown अज्ञातत्वापनुन्मानात्किमन्यदिति कथयताम् BrĀraUBhVā. i. 4. 248.

अज्ञातत्वापनोदकृत (ajñātata-vāpanoda-kṛt) *adj.* causing removal of unnownness सभाव्यतेऽपरं रूपमज्ञातत्वापनोदकृत् BrĀraUBhVā. ii. 4. 190.

अज्ञातत्वापमार्पि (ajñātata-pamārṣṭi) *f.* wiping out of unnownness अज्ञातत्वापमाष्टर्थमुपादितस्तिमानिनः BrĀraUBhVā. i. 2. 101.

अज्ञातत्वाभाव (ajñātata-vābhāva) *m.* absence of unnownness, absence of the state of being unknown ब्रह्मणोऽज्ञातत्वाज्ञातत्वाभावात् ज्ञातत्वज्ञेयत्वासिद्धेः IṣṭaSi. 324. 18; अथवा अज्ञातो विषयोऽनुभव एव जडे अज्ञातत्वाभावात् GuruCandr. i. 172. 20; ii. 411. 9; iii. 36. 13; अविद्यादेरज्ञातत्वाभावेनैव तदवच्छिन्ना चित् न प्रमा LaCandr. 311. 19; 318. 41; 494. 22; विषयगतोऽज्ञातत्वाभावस्तु वृत्यनवच्छेदकरेणाप्यविद्यते LaCandr. 563. 36; 588. 43.

अज्ञातत्वाभिनय (ajñātata-vābhīnaya) *m.* expression pertaining to unnownness कस्यायमिति। अज्ञातत्वाभिनयोऽयम् LaSabdeSe. ii. 376. 2.

अज्ञातत्वावच्छेदक (ajñātata-vāvacchedaka) *adj.* delimiting the state of being unknown अज्ञातत्वावच्छेदकविद्याव्याप्तिकारे ... ऐश्यप्रत्यभिज्ञादेशानुपत्तिः GuruCandr. i. 203. 22; LaCandr. 332. 14.

अज्ञातत्वावच्छेदकत्व (ajñātata-vāvacchedaka-tva) *n.* the state of delimiting the unnownness चैतन्यस्यैवाज्ञातत्वान्तुल्यं प्रमाविषयत्वमज्ञातत्वावच्छेदकत्वाद्वादोऽपि गुरुपतिः GuruCandr. ii. 158. 15.

अज्ञातत्वाविशेष (ajñātata-vāviśeṣa) *m.* absence of distinction in regard to the unnownness अज्ञातत्वाविशेषेऽपि मानानां यदि मानता BrĀraUBhVā.(Sambandha.) 689.

अज्ञातत्वासिद्धि (ajñātata-vāsiddhi) *f.* want or absence of establishment of unnownness अज्ञातत्वासिद्धौ च ज्ञातत्वासिद्धेः IṣṭaSi. 197. 6; 197. 12; अज्ञातत्वासिद्धौ ज्ञातत्वासिद्धेः IṣṭaSi. 326. 19.

अज्ञातत्वाहान (ajñātata-vāhāna) *n.* non-disappearance of unnownness अन्यथा मानादज्ञातत्वाहानात् IṣṭaSi. 369. 9.

अज्ञातत्वोपपत्ति (ajñātata-vopapatti) *f.* propriety of unnownness सविशेषत्वेन ज्ञातज्ञातत्वोपपत्तेः NyāySu.(Ja.) 382B. 5 (on ii. 2. 6)

अज्ञातत्वोपहितरूप (ajñātata-vopahita-rūpa) *n.* form delimited by unnownness अज्ञानद्वारा अज्ञातत्वोपहितरूपे LaCandr. 495. 41.

अज्ञातत्वोपाधिक (ajñātata-vopādhika) *adj.* having the unnownness as a condition अज्ञानः (? त)ोपाधिकेऽर्थे वर्तमानात् प्रातिपदिकात्तिङ्गताच्च स्वार्थं यथाविहितं प्रत्ययो भवति KāsiVr. on v. 3. 73.

अज्ञातदशा (ajñāta-dasā) *f.* unknown state, the state in which (the object) is not realised यत्काल्पनिकं न तदज्ञातदशायामस्ति VedāntKa. 224. 2 (on i. 4. 19)

अज्ञातदुःख (ajñāta-duḥkha) *adj.* who has not experienced sorrow, to whom sorrow is not known स्वयमज्ञातदुःखो यः स दुनोति न विस्यः Sūkti-Mu. 40. 2; Subhāsi. 1109.

अज्ञातदेवतत्व (ajñātata-devata-tva) *n.* the state of having an unknown deity त्वत्पक्षे त्वपूर्वयोः कर्मणोरज्ञातदेवतत्वान्न मन्त्रापेक्षा TantrVā.